

freds omtaler den, vilde man komme til høist besynderlige Resultater, naar man skulde anvende den omtalte Bestemmelse. Den ærede Rigsdagsmand forelæste Thinget, hvorledes det hedder i Grundlovens § 88: „Borgerne have Ret til at samle sig ubevæbne. Offentlige Forsamlinger har Politiet Ret til at overvære. Forsamlinger under aaben Himmel kunne forbydes, naar der af dem kan besyngtes Fare for den offentlige Fred.“ Derefter henviste han til § 94, hvor det hedder: „For Krigsmagten ere de i §§ 80, 87 og 88 givne Bestemmelser kun anvendelige med de Indskrænkninger, der følge af de militære Forrifter.“ Deraf sluttede den ærede Rigsdagsmand, at med den bestemte Undtagelse, som var nævnt i Grundlovens § 94, maatte for Dvrigt § 88 hjemle Tilfældelsen af enhverformhelt offentlig Forsamling, og kun i det Tilfælde, at den offentlige Fred kunde anses truet ved Forsamlingen, skulde den kunne forbydes eller forhindres, altsaa med andre Ord, at ingenformhelt Samfundsinteresse, om denne end var nok saa stor, nok saa vigtig og nok saa betydelig, skulde kunne forhindre Afholdelsen af offentlige Forsamlinger, naar det ikke tillige kunde siges, at den offentlige Fred var truet. Dette vilde kun være fornuftigt, dersom Bevarelsen af den offentlige Fred var den eneste Samfundsinteresse, Regeringen havde at varetage; men det ærede Medlem maa dog være enig med mig i, at der ogsaa findes andre Samfundsinteresser, over hvilke man ikke saaledes ligefrem kan slaa en Sireg. Jeg skal kun tillade mig at nævne en saadan. I det Tilfælde, at der herfter er smitsom Sot, kan Afholdelsen af en offentlig Forsamling, af hvilken ingenformhelt Fare er at besyngte for den offentlige Fred, dog være i høi Grad forderkelig. Det kan forudses, at en saadan Forsamling, om den end kan antages at maatte gaa ganske fredelig for sig, i et givet Tilfælde vilde være overordentlig farlig ved i væsentlig Grad at bidrage til Udbredelse af den farlige Sygdom, der raaser; men naar man da opfordrede Politiet til at forhindre en saadan Forsamling, da den siensynlig vilde medføre den største Ulykke, mener det ærede Medlem, at Politiet efter Grundlovens § 88 skulde være tvungen til at sige: Ja, det faar at være, men efter Grundlovens § 88 maa Forsamlingen afholdes uden Genhyn til, hvad Følgen vil blive (Berg). Der er Spørgsmaal om den offentlige Fred!). Nei, at afholde en ganske stille fredelig Forsamling kan umulig karakteriseres som et Brud paa den offentlige Fred. Til Trods for det ærede Medlems eminentte Fortolkningskunst er det umuligt for ham ved Fortolkning at godtgøre, at en saadan Forsamling skulde stride imod den offentlige Fred, og en saadan Forsamling skulde altsaa afholdes uden Genhyn til den Fare, som deraf kunde følge. Vilde man nu svare: Saa galt er det ikke, thi der maa være andre Midler, som man i saa Fald maa kunne gribe

til, vil det ses, at der slet ikke gives saadanne andre Midler. Regeringen vil ikke kunne forbyde Afholdelsen af en saadan Forsamling. Om den vilde gribe til det extraordinære Middel at udstede en provisorisk Lov, hvis Faren synes tilstrækkelig stor dertil, vilde en saadan som stridende mod Grundloven i Genhold til dennes § 25 slet ikke kunne tilstedes. Dersom Regeringen vilde indkalde Rigsdagen til en overordentlig Samling, for at den skulde gjøre Sit til at frelse Landet, vilde dette heller ikke nytte; thi Grundloven kan kun forandres ad grundlovsmaassig Vej, og selv om Regeringen og Rigsdagen bleve nok saa enige, maatte den omtalte Forsamling dog finde Sted. Jeg beder betænke, om man kan tænke sig noget mere Urimeligt, og om man ikke maa sige, at, naar en Grundlov indeholdt noget Saadant, var det en af de første Opgaver, man maatte sætte sig, den, at komme bort fra en saadan Grundlovsbestemmelse. Dette er imidlertid kun een Urimelighed af de mange, man vilde komme til ved at lægge det ærede Medlems Fortolkning til Grund. Det er allerede fremhævet ved de Bemærkninger, der fremkom til det Foredrag, vi hørte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg), at der er mange andre Love, som man ikke kan se bort fra, at man, dersom man vilde fortolke Grundlovens § 88 saa fuldstændig ubetinget som det ærede Medlem, maatte komme til det Resultat, at en saadan Forsamling endog maatte kunne holdes paa anden Mands Grund. Det ærede Medlem sagde vel, at Eiendomsretten er hjemlet i Grundloven; men set nu, at Grundloven ikke havde denne Bestemmelse om Eiendommens Ukrænkelighed! (Afbrudelse). Det generer mig ikke, hvad der i denne Henseende fremføres; thi jeg har ikke Mangel paa Argumenter udenfor det, jeg her har tilladt mig at anføre; tværtimod; jeg er blot forlegen ved Argumenternes Mængde. Jeg vil nu sætte, at en offentlig Forsamling skulde afholdes midt paa Østergade, spærrende al Færdsel; der staar Intet i Grundloven, som kunde forhindre det; men tror det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds, at det vilde kunne gaa: (Afbrudelse af Holstein-Ledreborg). Ja, jeg har ikke kunnet finde Noget i Grundloven derom, men maasse det ærede Medlem vil kunne finde det. Dog ikke nok dermed; ikke alene skulde en saadan Forsamling finde Sted, men Politiet skulde endog yde sin Bistand; det var det Allerpåsesteste ved Sagen. Efter Loven af 11te Februar 1863 § 12 fjernes der mellem Dpløb og offentlige Forsamlinger, hvor man er i Stand til at føre en Diskussion, og efter at det er sagt, at, naar Dpløb finde Sted, bør Politiet stride ind og med Magt afskille Mængden, hedder det i § 12, at ved offentlige Forsamlinger under aaben Himmel skal Politiet kunne yde sin Bistand til at opretholde Orden. Nu forekommer det mig høist besynderligt, at Politiet, naar en saadan Forsamling var indfaldt,